

Projekt

z dnia 18 grudnia 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU**

z dnia 25 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Sosnowca za 2023 rok

Działając na podstawie art. 12 pkt 9d *ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.) – Rada Miejska w Sosnowcu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Ocenę stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Sosnowca za 2023 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Sosnowcu
Ewa Szota**

OCENA STANU ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA SOSNOWCA ZA 2023 ROK

I. Stan prawny

Podstawowym aktem prawnym regulującym gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi jest ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2023 roku poz. 1478 ze zm.), w której problematyce zarządzania ryzykiem powodziowym został poświęcony rozdział 1 działu IV przedmiotowej ustawy. Poniżej znajdują się wybrane najistotniejsze zagadnienia ustawowe, a ujednolicony tekst dostępny jest np. pod adresem:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230001478>

Art.163. Ochrona przed powodzią

1. Ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej.

2. Wody Polskie zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1.

3. Jednostki samorządu terytorialnego zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, jeżeli zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 213 ust. 3.

4. Użytkownicy wód współpracują z Wodami Polskimi oraz z organami administracji rządowej i samorządowej w ochronie przed powodzią, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w przepisach odrębnych.

5. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

6. Ochronę przed powodzią realizuje się, uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności zapobieganie, ochronę, stan należytego przygotowania i reagowanie w przypadku wystąpienia powodzi, usuwanie skutków powodzi, odbudowę i wyciąganie wniosków w celu ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w przepisach odrębnych.

Art.164. Koordinacja działań

1. Ochronę przed powodzią prowadzi się w sposób zapewniający koordynację z działaniami służącymi osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochronie wód.

2. Koordinacja ma na celu:

- 1) zwiększenie skuteczności ochrony przed powodzią oraz działań służących osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochronie wód;
- 2) zapewnienie współpracy na rzecz osiągnięcia wspólnych korzyści oraz wymiany informacji w zakresie ochrony przed powodzią oraz osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochrony wód.

3. Koordinacja obejmuje w szczególności czynności, o których mowa w art. 326 ust. 2-5.

Art.165. Przebieg ochrony przed powodzią

1. Ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania;
- 7) prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

2. Wojewodowie wyposażają i utrzymują wojewódzkie magazyny przeciwpowodziowe.

Art.167. Wstępna ocena ryzyka powodziowego

1. Dla obszarów dorzeczy przygotowuje się, na podstawie dostępnych lub łatwych do uzyskania informacji obejmujących także wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi, wstępną ocenę ryzyka powodziowego.

2. Wstępna ocena ryzyka powodziowego zawiera w szczególności:

- 1) mapy obszarów dorzeczy, z zaznaczeniem granic dorzeczy, granic zlewni i granicy pasa nadbrzeżnego, ukazujące topografię terenu oraz jego zagospodarowanie;
- 2) opis powodzi historycznych:
  - a) które spowodowały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, zawierający ocenę tych skutków, zasięg powodzi oraz trasy przejścia wezbrania powodziowego,
  - b) jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że podobne zjawiska powodziowe będą miały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 3) ocenę potencjalnych negatywnych skutków powodzi mogących wystąpić w przyszłości dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, z uwzględnieniem:
  - a) topografii terenu,
  - b) położenia cieków wodnych i ich ogólnych cech hydrologicznych oraz geomorfologicznych, w tym obszarów zalewowych jako naturalnych obszarów retencyjnych,
  - c) skuteczności istniejących zbiorników wodnych i innych budowli przeciwpowodziowych i regulacyjnych,
  - d) położenia obszarów zamieszkałych,
  - e) położenia obszarów, na których jest wykonywana działalność gospodarcza;
- 4) w miarę możliwości - prognozę długofalowego rozwoju wydarzeń, w szczególności wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi;
- 5) określenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Art.168. Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego, organy upoważnione

1. Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego przygotowują Wody Polskie.

Art.169. Mapy zagrożenia powodziowego

1. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

2. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;

- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
  - a) wału przeciwpowodziowego,
  - b) wału przeciwsztormowego,
  - c) budowli piętrzącej.

3. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się następujące elementy:

- 1) zasięg powodzi;
- 2) głębokość wody lub rzędną zwierciadła wody;
- 3) w uzasadnionych przypadkach - prędkość przepływu wody lub natężenie przepływu wody.

Art.170. Mapy ryzyka powodziowego

1. Dla obszarów, o których mowa w art. 169 ust. 2, sporządza się mapy ryzyka powodziowego.

2. Na mapach ryzyka powodziowego przedstawia się potencjalnie negatywne skutki związane z powodzią dla obszarów, o których mowa w art. 169 ust. 2, uwzględniające:

- 1) szacunkową liczbę mieszkańców, którzy mogą być dotknięci powodzią;
- 2) rodzaje działalności gospodarczej wykonywanych na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2;
- 3) instalacje mogące, w razie wystąpienia powodzi, spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości;
- 4) występowanie:
  - a) ujęć wody, stref ochronnych lub obszarów ochronnych,
  - b) kąpielisk,
  - c) obszarów Natura 2000, parków narodowych oraz rezerwatów przyrody;
- 5) w uzasadnionych przypadkach:
  - a) obszary, na których mogą wystąpić powodzie, którym towarzyszy transport dużej ilości osadów i rumowiska,
  - b) potencjalne ogniska zanieczyszczeń wód.

Art.171. Projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, organy upoważnione

1. Projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego sporządzają Wody Polskie w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami.

Art.172. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym

1. Na podstawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego przygotowuje się plany zarządzania ryzykiem powodziowym, z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy i regiony wodne.

Art.173. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym, organy upoważnione

1. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowują Wody Polskie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu w zakresie infrastruktury transportowej, z właściwymi wojewodami oraz po zasięgnięciu opinii marszałków województw. Marszałkowie województw przedstawiają opinię w terminie 45 dni od dnia otrzymania projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym, przy czym brak opinii we wskazanym terminie uznaje się za pozytywne zaopiniowanie projektów.

W 2022 r. Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 171 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przekazał do wykorzystania tutaj. Urzędowi mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) w postaci bazy danych przestrzennych oraz wersji kartograficznych. Mapy te zostały podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury.

II. Zamierzenia planistyczne w zakresie ograniczenia skutków powodzi dla Sosnowca.

1. Stan realizacji działań planistycznych w zakresie ograniczenia skutków powodzi.

1.1. Opublikowane i zweryfikowane mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego zawarte są w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, które to stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

1.2. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego jako dokumenty planistyczne stanowią w praktyce nietechniczny środek ochrony przeciwpowodziowej mający na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi. Celem powstania tych dokumentów jest właściwe zarządzanie ryzykiem jakie może stwarzać powódź dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz gospodarki.

1.3. Mapy stanowią podstawę dla racjonalnego planowania przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzią, a tym samym dla ograniczenia negatywnych skutków powodzi. Wdrożenie do realizacji ww. dokumentów skutkuje dla jednostek samorządu lokalnego koniecznością uwzględnienia tego zagrożenia w przypadkach wydawania decyzji o lokalnej inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy na wskazanych terenach.

W 2023 r. Sosnowieckie Inwestycje sp. z o.o. działając na rzecz gminy Sosnowiec realizowały następujące inwestycje dotyczące instalacji deszczowych:

- "Przebudowa ul. Lenartowicza w Sosnowcu";
- "Rozbudowa skrzyżowania ul. Hubala Dobrzańskiego z ul. G. Zapolskiej w Sosnowcu wraz z realizacją zespołu parkingów na cele poprawy dostępności do Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu w tym:
Zadanie 1. Rozbudowa skrzyżowania ul. Mjr H. Dobrzańskiego - Hubala z ul. Gacka i ul. G. Zapolskiej,
Zadanie 2. Rozbudowa ul. G. Zapolskiej w Sosnowcu wraz z realizacją zespołu parkingów w celu poprawy dostępności do Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu";
- Budowa odcinka drogi 4KDZ wraz z rozbudową skrzyżowania z ulicą Teofila Lenartowicza w Sosnowcu;
- "Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec" - „Przebudowa ul. 1 Maja, ul. H. Sienkiewicza, ul. J. Piłsudskiego w Sosnowcu”;
- Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec - „Przebudowa ul. Orlej, ul. Parkowej, ul. Wawel w Sosnowcu”;
- Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec - „Rozbudowa skrzyżowania ul. Lenartowicza z ul. Paderewskiego w Sosnowcu”;
- Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec - „Przebudowa ul. Małachowskiego”;
- Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec - „Rozbudowa ul. Gen. Mariusza Zaruskiego”;
- Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Sosnowiec - „Budowa drogi łączącej ul. Sedlaka i ul. Niepodległości”;
- ”Przebudowa ul. Konstytucji w Sosnowcu”;
- ”Przebudowa drogi Sławkowskiej - Pekińskiej – Dojazdowej”.

2.1 W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznacza się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wynikającego z naturalnych uwarunkowań, a przede wszystkim sąsiedztwa rzeki. Dla tego rodzaju terenów wprowadza się zapisy ograniczające lub eliminujące inwestowanie.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca” przyjętym uchwałą Nr 369/XXXI/2016 rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r. wraz ze zmianą zatwierdzoną Uchwałą Nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r. oraz zmianą zatwierdzoną Uchwałą Nr 923/LVI/2022 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 marca 2022 r., zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały ujęte w ustaleniach Studium 2016.

Na obszarze Sosnowca na podstawie map zagrożenia powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP) wskazano dla rzek Przemszy i Brynicy:

a. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w myśl przepisów ustawy prawo wodne, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat) oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),

b. Obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat),

c. Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego, graficznie przedstawione na rysunku Studium 2016 nr IIA/1.

Dla wskazanych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów i art. 881 prawa wodnego.

III. Stan wód i urządzeń wodnych na terenie miasta Sosnowca

Zestawienie administratorów wód oraz urządzeń wodnych przedstawia się następująco:

a) Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”:

- rzeka Przemsza,
- rzeka Biała Przemsza,
- rzeka Brynica,
- rzeka Bobrek,
- Potok Zagórski,
- Potok Jamki,

b) Urząd Miejski w Sosnowcu - WGK:

- Potok Dańdówka,
- Rów Mortimerowski,

c) Okręg Katowice Polskiego Związku Wędkarskiego:

- akwen wodny „Balaton”,
- akwen wodny „Rybaczkówka”,
- akwen wodny „Leśna”,

d) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu:

- akwen wodny „Stawiki”,

e) ArcelorMittal Poland S.A. - Oddział w Sosnowcu:

- jaz piętrzący na rzece Przemszy przy ulicy Radocha,

f) Tauron Wytwarzanie S.A. - Oddział Elektrownia Jaworzno III:

- jaz piętrzący na rzece Białej Przemszy przy ul. Plażowej.

W 2023 roku Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Katowicach przeprowadził następujące prace w zakresie ochrony przeciwpowodziowej na ciekach położonych na terenie Sosnowca:

1. Wykonanie konserwacji (utrzymanie) potoku Zagórskiego w km 0+400 - 1+600 i 2+300 – 3+300 w m. Sosnowiec, woj. śląskie (rozmiar rzeczowy: 2,200 km),

2. Wykonanie konserwacji (utrzymanie) na wałach rzeki Brynicy w centrach aglomeracji miejskich, miast położonych poniżej zbiornika Kozłowa Góra, Piekary Śląskie, Bobrowniki, Wojkowice w km 24+950 – 18+100, Czładź w km 10+664 – 8+149 (rozmiar rzeczowy: 9,365 km),

3. Wykonanie konserwacji (utrzymanie): wały przeciwpowodziowe rz. Białej Przemszy na łącznej dł. 7,488 km, w m. Sosnowiec, Jaworzno,

4. Wykonanie konserwacji (utrzymanie): lewy wał przeciwpowodziowy rz. Bobrek w km 7+715 – 8+342 w m. Sosnowiec, woj. śląskie.

Ponadto, jednostka w ramach działań interwencyjnych służb własnych, przeprowadziła:

1. Usunięcie połamanych gałęzi i konarów drzew z koryta rzeki Przemszy w rejonie ul. Ostrogórskiej (za ogródkami działkowymi ROD, „Ostra Górka”) na terenie działki 4602 obręb 11. Zakończono 17.05.2023 r.

2. Usunięcie zatoru pochodzenia organicznego z koryta skarpy rzeki Przemszy na odcinku od ul. Rybnej do ul. Śnieżnej. Zakończono 31.01.2023 r.

3. Uprzątnięcie odpadów ze skarpy rzeki Bobrek w rejonie ul. Tuwima. Zakończono 26.04.2023 r.

4. Usunięcie odpadów (opon) z koryta rzeki Przemszy w rejonie ul. Chemicznej i Rybnej na terenie działki 1462, obr. 9. Zakończono 29.05.2023 r.

5. Usunięcie zatoru z koryta rzeki Bobrek w rejonie ul. Bronowa, Wschodnia Obwodnica GOP. Na dzień 22.11.2023 r. prace w realizacji.

Administratorzy prowadzili następujące prace związane z funkcjonowaniem budowli hydrotechnicznych - jazów piętrzących:

1. Na rzece Przemszy (ArcelorMittal Sosnowiec):

- oczyszczanie rejonu jazu z nawarstwionych elementów obcych płynących rzeką typu: gałęzie i konary, trawy, liście oraz odpady komunalne (średnio raz na dwa miesiące),
- czyszczenie dna rzeki w rejonie jazu oraz w rejonie zrzutu wody i czerpni przy przepompowni Dębowa Góra z nagromadzonych mułów (średnio dwa razy w roku),
- koszenie traw i wycinanie samosiejek na brzegu rzeki na długości ok 600m,
- przegląd komisyjny budowli jazu oraz terenów poniżej i powyżej jazu do przepompowni Dębowa Góra (raz w roku).

2. Na rzece Białej Przemszy (Tauron Wytwarzanie – Oddział Elektrownia Jaworzno III):

- przegląd stanu technicznego budowli (raz na 5 lat – data wykonania przeglądu lipiec 2023 r.),
- czynności konserwacyjne wynikające z zaleceń zawartych w protokołach z przeglądów (na bieżąco),
- utrzymywanie w należytym stanie poprzez usuwanie samosiejek i drobnej roślinności wałów Białej Przemszy (zgodnie z decyzjami środowiskowymi),
- przeprowadzanie czyszczenia ujęcia przed jazem w okresie jesienno-zimowym (w 2023 r. prace zaplanowane zostały w okresie 14-29 grudnia).

IV. Zagadnienia problemowe

a) Regulacja rzeki Bobrek.

Od wielu lat zadanie to było realizowane przez KWK „Kazimierz- Juliusz” ze względu na szkody górnicze, które są przyczyną obniżenia terenu i powstania ryzyka zagrożenia powodziowego ze strony rzeki Bobrek. W grudniu 2012 r. przedstawiciele Kopalni poinformowali, że w związku z trudną sytuacją finansową zadanie to nie będzie kontynuowane. Zarząd Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wystąpił do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK) - następcy prawnego Kopalni w sprawie podpisania aneksu do ugody dotyczącej naprawy szkody górniczej w korycie i na wałach rzeki Bobrek. Nieuregulowany odcinek rzeki Bobrek powoduje zalewanie domów w rejonie ul. Świerkowej, gdzie do usuwania nagromadzonej wody wykorzystywana jest pompa. W drugiej połowie września 2016 r. SRK S.A. dokonała wymiany pompy obsługującej „Nowe Zawodzie” zlokalizowanej na północ od ul. Świerkowej. Ustalono także nowe procedury dotyczące wykorzystywania pomp. Powinno to usprawnić funkcjonowanie i zapobiec ewentualnemu zalewaniu położonych w tym rejonie posesji. W związku z powyższym od 2016 r. odbywają się zwoływane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego posiedzenia Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, których tematem było m.in. omówienie terminu, harmonogramu i zakresu prac przewidzianych do wykonania przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. związanych z regulacją rzeki Bobrek. Efektem posiedzenia, które odbyło się 27.03.2018 r są ustalenia, z których wynika, że sprawa zostanie rozstrzygnięta pomiędzy wskazanymi spółkami. W roku 2019 3 posiedzenia Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dotyczyły tego problemu. Pierwsze posiedzenie dotyczyło omówienia propozycji zawarcia ugody przedstawionej przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń. Pierwszym etapem było dokonanie

inwentaryzacji. Po jej przeprowadzeniu miał być wykonany projekt rekultywacji. Koncepcja ta jednak nie doszła do skutku, ponieważ część gruntów ma nieuregulowaną sytuację prawną, w związku z tym firma, która miała wykonać pracę odstąpiła od przedmiotowych zadań. Wariant ten dotyczył zarówno regulacji rzeki jak i usuwania szkód górniczych na Nowym Zawodziu. SRK wniosowała do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o pozyskanie środków na usuwanie skutków szkód górniczych (w tym m.in. na wykup gruntów), jednakże wniosek został odrzucony ze względów formalnych. Powstała zatem nowa koncepcja, aby przeprowadzić prace nie wychodząc poza koryto rzeki. W ramach przedmiotowego zagadnienia poruszono kwestię podjęcia prac w korycie rzeki (na odcinku około 1 km) oraz naprawy szkód górniczych w rejonie ulicy Cisowej i Świerkowej, tzw. „Nowe Zawodzie”. Na następnym posiedzeniu, ustalono, iż istotą sprawy jest porozumienie – ugoda pomiędzy Spółką Restrukturyzacji Kopalń, jako następcą prawnym Kopalni a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Poruszono również kwestie uregulowań formalnych terenów (miejsc zalewowych), gdyż względy prawne nie pozwalają na poczynienie pewnych kroków. Przedstawiciele SRK oświadczyli, iż powstał projekt przedstawiający Koncepcję regulującą stosunki wodne w zlewni rzeki Bobrek w rejonie Nowego Zawodzia w Sosnowcu. Wykonała go firma wskazana przez Spółkę. Dopiero po wyborze i akceptacji jednego z wariantów, zostaną wdrożone procedury związane z wyborem projektu dla zadania „Rekultywacja terenu poprzez regulację stosunków wodnych dla obszaru Nowego Zawodzia w Sosnowcu”. W maju 2019 r. Komisja zebrała się w celu poznania wariantów Koncepcji regulującej stosunki wodne w zlewni rzeki Bobrek w rejonie Nowego Zawodzia. Wybrano wariant zakładający zachowanie istniejącego systemu odwodnienia poprzez adaptację zalewiska Wn 70/12 na zbiornik retencyjny przy przebudowanej pompowni P1 o wydatku 100l/s. Tłoczenie wody rurociągiem do rzeki Bobrek w rejonie km 8+323. Adaptację zalewiska Wn 68/02 na zbiornik retencyjny stale wypełniony wodą z odprowadzeniem nadmiaru przebudowanym rowem R-3 do rzeki Bobrek w rejonie km 9+080. Odtworzenie rowu R-1 w rejonie zalewiska Wn 17/69 i skierowanie go do zalewiska Wn 70/12.

W planach pozostaje przeprowadzenie hydrotechnicznych prac w obrębie koryta rzeki Bobrek, dzięki czemu nastąpi usprawnienie odpływu wody z zalewiska. Wariant ten umożliwi wykonanie wszystkich tych prac w sposób minimalizujący ingerencję w środowisko przyrodnicze i warunki wodne.

Dnia 28.01.2022 r. zawarta została pomiędzy Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu a Gminą Sosnowiec ugoda, której przedmiotem jest uregulowanie zasad związanych z naprawieniem szkody pochodzenia górniczego, jaka wystąpiła na skutek ruchu zakładu górniczego KWK „Kazimierz Juliusz”, na nieruchomościach położonych w Sosnowcu w rejonie ulic Świerkowej i Cisowej, polegającej na obniżeniu terenu, co spowodowało niekorzystną zmianę stosunków wodnych oraz jego regularne zalewanie. SRK na mocy ugody zobowiązała się wykonać prace regulujące stosunki wodne w obszarze zlewni rzeki Bobrek w rejonie Nowego Zawodzia w Sosnowcu, na własny koszt i ryzyko utrzymywać bezpieczny poziom wód w zbiorniku oraz ponosić odpowiedzialność za szkody spowodowane niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem obowiązku utrzymywania bezpiecznego poziomu wód w zbiorniku.

W dniu 30.10.2023 r. zawarty został aneks nr 1 do wymienionej wyżej ugody, wskazujący na zaakceptowanie przez Gminę Sosnowiec propozycji rozwiązań projektowych dla zalewisk będących przedmiotem rozpatrywania – stosownie do opracowanej dokumentacji projektowej.

b) Zalewanie ul. Sokolskiej oraz ul. Podmokłej i ul. Mokrej w rejonie Śróduli Dolnej.

Zagadnienie podtapiania ulic i posesji w tym rejonie wynika z wysokiego poziomu wód gruntowych. Niekorzystne usytuowanie terenu powoduje napływ wód opadowych z miast sąsiednich (Dąbrowy Górniczej i Będzina), co w znacznym stopniu zwiększa zagrożenie. Obecnie wody opadowe i roztopowe odprowadzane są wylotem do rowu otwartego uchodzącego do Potoku Zagórskiego. Nie najlepszy stan techniczny rowu oraz brak jego ciągłości powoduje rozlewanie się wód w rejonie ul. Sokolskiej i ich spływanie na niżej położone ulice Śróduli Dolnej.

Zalewanie rejonu ww. ulic w rejonie Śróduli Dolnej spowodowane jest natomiast brakiem możliwości zagospodarowania dużej ilości wody deszczowej i roztopowej pochodzącej z rejonu Będzina i osiedla Mydllice w Dąbrowie Górniczej. W 2021 roku zlecone zostało opracowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie dzielnicy Śródula Dolna w Sosnowcu”, którego realizacja została zaplanowana na 2023 rok. W dalszym ciągu trwają prace projektowe (II etap) zlecone przez Gminę Sosnowiec dot. wykonania opracowania powyższego tematu. Pierwotnie termin zakończenia zadania planowany był do dnia

29 września 2023 r. Mając jednakże na względzie uwagi przekazane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, dot. przeprojektowania przepustów w lokalnych ulicach osiedlowych, termin realizacji zadania uległ wydłużeniu.

Dnia 4 grudnia 2023 roku została podpisana umowa na wyburzenie przepustu znajdującego się w ciągu Potoku Zagórskiego w rejonie ulic Sokolska i Mokra w Sosnowcu. Obecny stan przepustu znajduje się w opinii technicznej, która wskazuje na konieczność jego rozbiórki ze względu na zły stan techniczny. Przedmiotem umowy jest rozbiórka przepustów dla cieków wodnych zlokalizowanych pod nasypem ziemnym na terenie działki geodezyjnej 507/2 obręb 0010 będącej własnością Gminy Sosnowiec. Termin realizacji wyznaczony został do dnia 23 lutego 2024 r.

c) Niedrożność sieci kanalizacji deszczowej

W celu likwidacji zagrożeń powodziowych na terenie Sosnowca, Wydział Gospodarki Komunalnej na bieżąco zleca prace polegające na stałym utrzymaniu sprawności sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów melioracyjnych jak też przepompowni wód deszczowych na terenie Sosnowca.

W okresie 2023 roku pracownicy Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych prowadzili prace doraźne, mające na celu przywrócenie drożności studzienek kanalizacji deszczowej w trakcie występowania nadmiernej ilości opadów, w celu niedopuszczenia do ich zapchania. Kanalizacja deszczowa na terenie Sosnowca wraz z infrastrukturą towarzyszącą m.in. przepompowniami wód deszczowych objęte są stałym utrzymaniem, a prace konserwacyjne prowadzone są systematycznie. W 2023 roku nie wystąpiła żadna awaria przepompowni wód deszczowych, a co za tym idzie nie były wykonywane prace awaryjne na terenie przepompowni wód deszczowych.

Miejski Zakład Usług Komunalnych w Sosnowcu w roku 2023 przeprowadził prace porządkowe dotyczące oczyszczania i melioracji koryta rowów dopływowych wpływających bezpośrednio do Potoku Zagórskiego, prowadzone było również bieżące utrzymanie i oczyszczanie przepustów pod wiaduktami nad Potokiem Zagórskim oraz Rowie Mortimerowskim w Sosnowcu.

V. Zadania organizacyjne i finansowe dotyczące obszaru zagrożeń i ryzyka powodziowego

1. Pomoc finansowa Państwa

Środki finansowe na usuwanie skutków klęsk żywiołowych planowane są w ramach rezerwy celowej w budżecie na dany rok kalendarzowy z uwzględnieniem zapisów:

· Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 272 ze zm.)

Od 2010 roku nie wystąpiły na terenie Sosnowca zdarzenia wyczerpujące kryteria definicji powodzi, w związku z czym Sosnowiec nie został ujęty w „Wykazie Gmin Poszkodowanych w wyniku Działania Intensywnych Opadów Atmosferycznych i Powodzi, które miały miejsce 17, 18 i 19 lipca 2021 r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu” stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2021 roku w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu 17, 18 i 19 lipca 2021 r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1442).

Jak wynika z wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 kwietnia 2021 roku w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontami i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości z pomocy mogą korzystać tylko te gminy, których straty w mieniu komunalnym przekroczyły wartość 5% budżetu na rok poprzedzający stan powodziowy. Środki dla osób fizycznych mogą zostać uruchomione tylko w przypadku zaistnienia zdarzenia o charakterze klęski żywiołowej zgodnie z postanowieniem art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1897). Pomoc ta jest przyznawana na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Gmina Sosnowiec i mieszkańcy miasta nie skorzystali z tej pomocy.

2. Ustalenia wynikające z wdrażanych dokumentów planistycznych

Zespół Planistyczny Zlewni Przemysły dokonał oceny stopnia ryzyka powodziowego. W gminach Zagłębia nie było poziomu określonego jako nieakceptowany lub nadmierny. **Dla Sosnowca przyjęto poziom niski.**

Miasta i gminy sąsiednie ryzyko powodziowe ustaliły na poziomie niskim lub bardzo niskim. Te oceny są wynikiem analiz sytuacji z lat poprzednich. Zagrożenia, z jakimi zetkniemy się obecnie będą uwzględnione w następnym cyklu planistycznym.

Wszystkie dane i informacje brane pod uwagę przy przygotowaniu Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym uwzględniają tylko zagrożenia stwarzane przez rzeki. Zadanie odprowadzenia wód deszczowych nie jest przedmiotem tego opracowania- w tym zakresie mogą być wydane jedynie rekomendacje. Podobnie odprowadzanie ścieków i utrzymanie sieci kanalizacyjnych. Mapy zagrożenia powodziowego jak też miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie będą zawierały ustaleń w tym zakresie. Wskazany zakres podlega rozwiązaniu przez gminy we własnym zakresie.

VI. Sprzęt

1. W związku ze zmianą normatywu wyposażenia jednostek województwa śląskiego, co miało miejsce w marcu 2021 r. nastąpiła zmiana stanu posiadania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Sosnowcu, w związku z którą podległe Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze nie posiadają na swoim stanie kontenerów przeciwpowodziowych i ich nośników.

2. W Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Sosnowcu zdeponowane zostało obecnie (w ramach umowy użyczenia) następujące wyposażenie przeciwpowodziowe zakupione ze środków miejskich:

- motopompa pożarniczo-szlamowa WT40X z silnikiem spalinowym – komplet (nasada 110 + wąż ssawny + 3 węże tłoczne) - 2 szt.,
- agregat prądowórczy EU 20i wraz z przewodem do odprowadzania spalin - 1 szt.,
- agregat prądowórczy EU 20i – 1 szt.,
- agregat prądowórczy EG 5500 CL – 1 szt.,
- geowłóknina 300 g/m² – 750 m²,
- plandeki ochronne – 2 szt.,
- worki na piasek – 400 szt.

3. W magazynie Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych przechowywany jest następujący sprzęt przeciwpowodziowy oraz materiały zakupione ze środków budżetowych miasta:

- pompy pływające typu NIAGARA – 4 szt.,
- węże tłoczne w 52/w 75,
- worki PP – 2200 szt.,
- pompa szlamowa – 1 szt.

Miejski Zakład Usług Komunalnych w Sosnowcu w roku 2023 dokonał zakupu bardzo ważnych elementów systemu przeciwpowodziowego w postaci zapór przeciwpowodziowych instalowanych w trakcie wzmożonych opadów i zagrożenia powodziowego na ulicach: Podmokła oraz Jabłoniowa w Sosnowcu.